

Mira Norrsell
miljösamordnare

Yttrande över remiss avseende kemikalieplan för Lunds kommun - LundaKem

Förslag till beslut

Kultur- och fritidsnämnden beslutar

att avge yttrande i enlighet med tjänsteskrivelse 2023-03-16
Yttrande över remiss avseende kemikalieplan för Lunds
kommun - LundaKem.

Sammanfattning

Kultur- och fritidsnämnden har fått Lunds kommuns kemikalieplan, LundaKem på remiss från miljönämnden. I den nya versionen av kemikalieplanen är ambitionen att förtydliga och skapa en mer effektiv process för planering, genomförande och uppföljning av planen.

Fokus för planen utökas till att omfatta alla medborgare i Lunds kommun, men barn, unga och andra känsliga grupper beaktas särskilt. Kemikalieplanen innefattar också åtgärder för att främja hållbar plastanvändning.

Kultur- och fritidsnämnden ställer sig positiv till en kommungemensam inriktning för hantering av kemikalier i de kommunala verksamheterna samt att miljöförvaltningen, med sakkunskap på området samordnar arbetet. Däremot anser inte kultur- och fritidsnämnden att kommunövergripande planer generellt ska innehålla verksamhetsspecifika åtgärder, utan att dessa i stället bör initieras och beslutas av respektive nämnd. Dock med stöd av expertis på området och utifrån en kommungemensam inriktning.

Underlag för beslutet

- Kultur- och fritidsförvaltningens tjänsteskrivelse 2023-03-16
Yttrande över remiss avseende kemikalieplan för Lunds kommun - LundaKem (denna skrivelse)

2023-03-16

Diarienummer

KU 2022/0354

- Miljöförvaltningens remissmissiv 2022-11-22 Remiss avseende revidering av LundaKem - Kemikalieplanen för Lunds kommun
- Protokollsutdrag miljönämnden 2022-11-10 § 68 Revidering av kemikalieplan för Lunds kommun
- Miljöförvaltningens tjänsteskrivelse 2022-11-01 Revidering kemikalieplan för Lunds kommun – LundaKem 2.0
- LundaKem 2.0 med tillhörande bilagor (remissutkast av kemikalieplanen för Lunds kommun)
- LundaKem antagen av kommunfullmäktige 2018-09-27 § 148

Ärendet

Bakgrund

Miljönämnden, som har i uppdrag av kommunstyrelsen att revidera LundaKem, beslutade den 10 november 2022 att remittera kemikalieplanen till samtliga nämnder och styrelser i Lunds kommun. Kemikalieplanens syfte är att strukturera arbetet som pågår med att minska miljö- och hälsofarliga ämnen och spridningen av mikroplaster inom Lunds kommun. Kemikalieplanen är ett verktyg för att nå målen i LundaEko – Lunds kommuns program för ekologisk hållbar utveckling och Lunds kommuns program för social hållbarhet. Fokus för planen utökas till att omfatta alla medborgare i Lunds kommun, men barn, unga och andra känsliga grupper beaktas särskilt.

Alla nämnder och styrelser berörs av handlingsplanen och åtgärderna är fördelade i följande fyra områden:

- Byggnader och anläggningar
- Verksamheter
- Upphandling
- Kommunikation och information

Kultur- och fritidsnämnden har enligt förslaget på nya LundaKem ansvar för åtgärder inom samtliga fyra områdena. Främst inom arbetet med att minska spridningen av plastpartiklar från kommunens konstgräsplaner, men även inom områden som ökade kemikaliekrav vid upphandling, utbyte av miljö- och hälsovådliga kemikalier (substitution) samt samverkan.

Det framgår i nya LundaKem att det är möjligt att formulera egna aktiviteter inom en övergripande åtgärd. Denna möjlighet ger varje nämnd och styrelse frihet att utföra aktiviteter som är relevanta

2023-03-16

Diarienummer

KU 2022/0354

inom sin verksamhet. Vidare föreslås att planerade aktiviteter skall avspeglas i varje nämnds budget.

Uppföljning

Respektive nämnds uppföljning av handlingsplanens åtgärder och aktiviteter görs inom ramen för den ordinarie årsanalysen.

Miljönämnden ansvarar för planens övergripande uppföljning.

Kultur- och fritidsnämndens arbete

Kultur- och fritidsnämnden arbetar idag systematiskt med att minimera verksamheternas negativa miljöpåverkan och har bland annat upprättat en förvaltningsövergripande kemikalierutin som syftar till att säkerställa att kultur- och fritidsnämnden minimerar exponeringen av kemikalier för våra besökare och medarbetare samt att kemiska ämnen hanteras på ett sätt som uppfyller förvaltningens miljöpolicy, LundaKem samt andra styrande dokument.

Inom nämndens miljöfarliga verksamheter, dvs konstgräs, ishall och badanläggningar, genomförs även miljöriskanalyser kontinuerligt och arbetet med konstgräsplaner med gummigranulat följs upp i en årlig handlingsplan.

Föredragning

LundaKem kan på många sätt ge förslag på vilket sätt kultur- och fritidsnämnden skulle kunna systematisera och effektivisera sitt kemikaliearbete.

Som beskrivits tidigare i denna tjänsteskrivelse arbetar verksamheterna idag systematiskt för att minska miljö- och hälsofarliga ämnen och minska spridningen av mikro- och nanoplast. Vad gäller hantering av kommunens konstgräsplaner föreslås inga åtgärder som ålägger kultur- och fritidsnämnden ytterligare ansvar. LundaEko uttrycker en tydlig ambition än Lundakem inom området - "utsläpp och användning av miljö- och hälsofarliga ämnen, inklusive plastpartiklar, ska minimeras från byggnad, vägar och anläggningar i Lunds kommun". Den åtgärd i LundaKem som föreslås uttrycks på följande sätt: "Minska spridning av mikroplaster och miljö- och hälsofarliga ämnen". Inom detta område fyller således inte LundaKem någon funktion.

Till detta tillkommer dock åtgärder som handlar om att skapa goda rutiner, att ställa kemikaliekraav vid upphandling, att samverka samt att öka kommunikationen och kunskapen inom kemikalieområdet.

Nämnden vill vidare lyfta att formen för styrningen, med specifika åtgärder i kommungemensamma planer, inte är ändamålsenlig. Åtgärder och aktiviteter kopplat till exempelvis konstgräsplaner bör av den anledningen hanteras av kultur- och fritidsnämnden i

2023-03-16

Diarienummer

KU 2022/0354

Handlingsplan för konstgräs och granulat i Lunds kommun, men med utgångspunkt i en kommungemensam inriktning, som idag finns i LundaEko.

Kultur- och fritidsnämnden ställer sig sammanfattningsvis positiv till en kommungemensam inriktning för arbete med kemikalier samt att miljönämnden, som har sakkunskap på området samordnar arbetet. Verksamhets specifika åtgärder bör dock i enlighet med KF-målet om tillitsbaserad styrning och ledning beslutas av ansvarig verksamhet, eftersom ett ökat handlingsutrymme i verksamheten ger en ökad effekt inom detta viktiga område.

Kultur- och fritidsförvaltningen föreslår att kultur- och fritidsnämnden beslutar att avge yttrande i enlighet med tjänsteskrivelse 2023-03-14, Yttrande över remiss avseende kemikalieplan för Lunds kommun, LundaKem.

Beredning

Tjänstepersoner från kultur- och fritidsförvaltningen deltar kontinuerligt i samverkansgrupper som sammankallas av miljöförvaltningen. Uppdateringen av LundaKem har avhandlats löpande under 2022.

Barnets bästa

I enlighet med Lunds kommuns handlingsplan för barnets bästa ska barns rättigheter utredas vid alla politiska beslut och det ska i beslutsunderlag framgå tydligt om beslutet berör barn, hur barn påverkas av beslutet och hur barns bästa beaktats. Den nämnd eller verksamhet som initierar ärendet ansvarar för att göra barnkonsekvensanalysen.

Kultur- och fritidsnämnden ser att ärendet berör barn och bedömer att kemikalieplanen är ett viktigt verktyg i arbetet för barnets bästa. Nämnden vill dock poängtera att det saknas bifogat underlag för de resonemang och ställningtagen som gjorts gällande barnets bästa samt dokumentation angående hur barnets perspektiv har beaktats i framtagandet av handlingsplanen.

Ekonomiska konsekvenser

Förslaget i sin nuvarande form medför inga ekonomiska konsekvenser.

2023-03-16

Diarienummer

KU 2022/0354

Mårten Hafström
kultur- och fritidsdirektör

Michael Holmkvist
t.f idrottschef

Beslutet skickas till

För verkställighet eller motsvarande åtgärd:

Miljöförvaltningen, MN 2022/0099

Akten

För kännedom: